

3ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ FORUM ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ
ΔΙΑΚΙΝΔΥΝΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

3rd SCIENTIFIC FORUM FOR
DISASTER RISK REDUCTION
IN GREECE

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΩΝ ΠΛΗΜΜΥΡΩΝ ΣΕ ΜΕΓΑΛΑ ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΟΡΥΧΕΙΑ.

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΟΡΥΧΕΙΟΥ ΚΟΛΟΥΒΑΡΑ ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΑΣ

Θ.Π.ΒΛΑΧΟΣ

Μηχανικός Μεταλλείων Μεταλλουργός Ε.Μ.Π

Βοηθός Διευθυντής ΔΕΗ Α.Ε

t.vlachos@dei.com.gr

Η ΠΛΗΜΜΥΡΑ ΩΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

- Στα μεγάλα υπαίθρια Ορυχεία, τα πλημμυρικά φαινόμενα αποτελούν ένα από τους μεγαλύτερους κινδύνους
- Η αποφυγή τους προϋποθέτει επικαιροποιημένο μακροχρόνιο και βραχυχρόνιο σχεδιασμό
- Η αποτελεσματική αντιμετώπισή τους προϋποθέτει την ύπαρξη Σχεδίων Δράσης, κατάλληλου εξοπλισμού και εκπαίδευσης μέσω ασκήσεων

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ

ΜΕΤΡΑ ΜΕΙΩΣΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ

Hazard

- Αντιπλημμυρικά φράγματα/ αναχώματα
- Καθαρισμός κοίτης ποταμών

Exposure

- Αύξηση αποστάσεων από κοίτη ποταμών

Vulnerability

- Κανάλια αποστράγγισης υδάτων
- Σωστός υπολογισμός διαστάσεων αντλιοστασίων και αντλητικής ικανότητας αντλιών
- Συστήματα προειδοποίησης και συναγερμού
- Μοντέλα πρόβλεψης
- Σχέδια Αντιμετώπισης
- Εκπαίδευση / Ασκήσεις
- Εφεδρικός εξοπλισμός (ηλεκτροκίνητες & ντηζελοκίνητες αντλίες)

$$\text{Risk} = \text{Hazard} * \text{Exposure} * \text{Vulnerability}$$

ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΛΙΓΝΙΤΩΡΥΧΕΙΑ ΚΟΛΟΥΒΑΡΑ

2013

	ΠΑΡΑΓΩΓΗ (εκ.τόνοι)
Ταμνανα - Δυτικό Πεδίο	14,6
Ταμνανα - Πεδίο Β	2,7
Ταμνανα - Πεδίο D	8,8
Πεδίο Veliki Crljeni	4,6
ΣΥΝΟΛΟ	30,7

Από τον ΑΗΣ “Nikola Tesla” που τροφοδοτείται από τα λιγνιτωρυχεία της Kolubara παράγεται το 52% της ηλεκτρικής ενέργειας της Σερβίας.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

- **1 εβδομάδα έντονων βροχοπτώσεων**
- **Τα ξημερώματα της 15^{ης} Μαΐου έσπασαν τα φράγματα του ποταμού Kolubara σε διάφορα σημεία και το νερό εισήλθε στο Δυτικό Πεδίο και στο Πεδίο Veliki Crljeni**
- **Εντός 2 ωρών το ποτάμι άνοιξε νέα κοίτη προς το Ορυχείο πλάτους 80 – 200m**
- **Ο ήχος του νερού που έρεε στο Ορυχείο ακουγόταν σε ακτίνα 5km**
- **Το νερό έρεε στο Ορυχείο από το πρωί της 15^{ης} Μαΐου έως το πρωί της 18^{ης} Μαΐου όπου κατάφεραν να ξαναστήσουν φράγμα και να σταματήσουν τη ροή του ποταμού προς το Ορυχείο**

- Για την κατασκευή του νέου φράγματος χρησιμοποιήθηκαν 10.000 m³ υλικών (πετρών και χώματος)
- Το Δυτικό Πεδίο πλημμύρησε τελείως με 190 εκ. m³ νερού , το Πεδίο Veliki Crljeni πλημμύρησε επίσης τελείως με 27 εκ. m³ νερού ενώ τα Πεδία B και D πλημμύρησαν μερικώς
- Κατά τη διάρκεια της προηγούμενης ημέρας (14^η Μαΐου) σταματούσε προοδευτικά η λειτουργία όλων των Πεδίων και απομακρυνόταν το προσωπικό για λόγους ασφαλείας. Τελευταίο σταμάτησε τη λειτουργία του ο κλάδος λιγνίτη του Πεδίου D στις 22³⁰

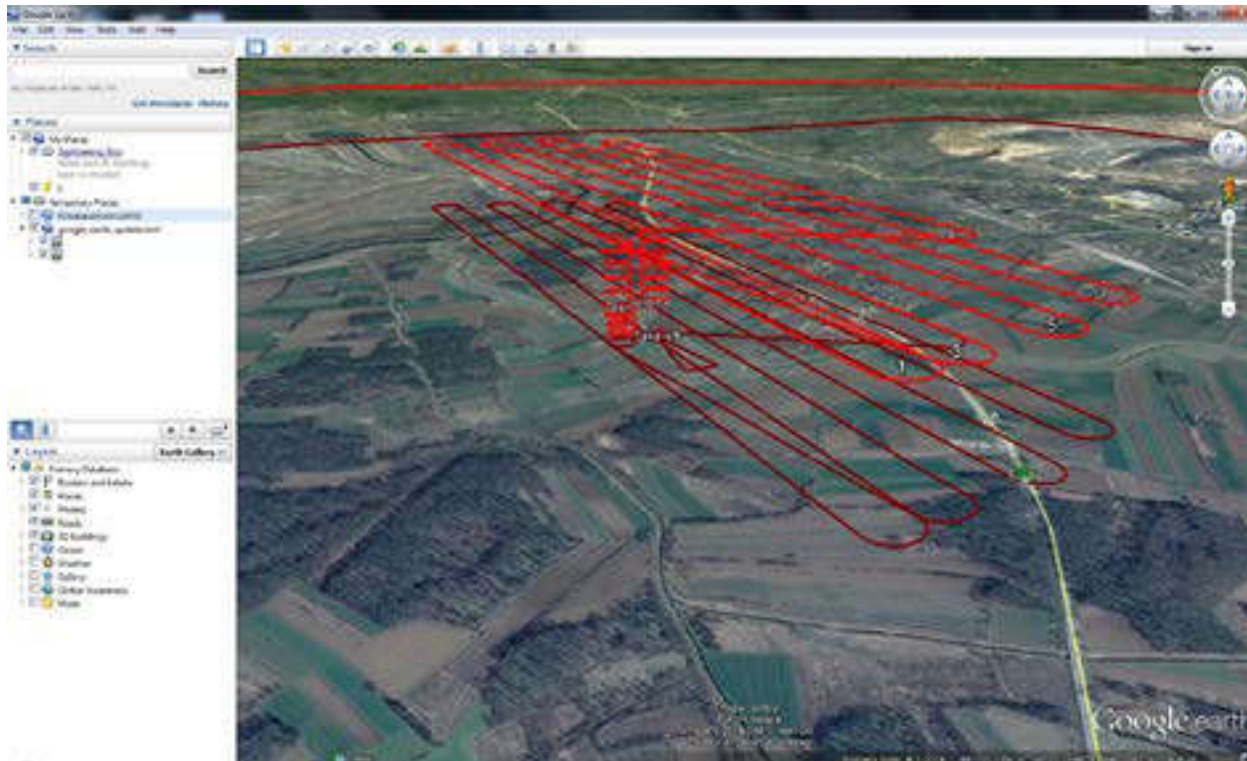

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

- Η αποτύπωση της κατάστασης λόγω του μεγέθους της περιοχής και των απαιτήσεων για γρήγορα αποτελέσματα έγινε με χρήση drone

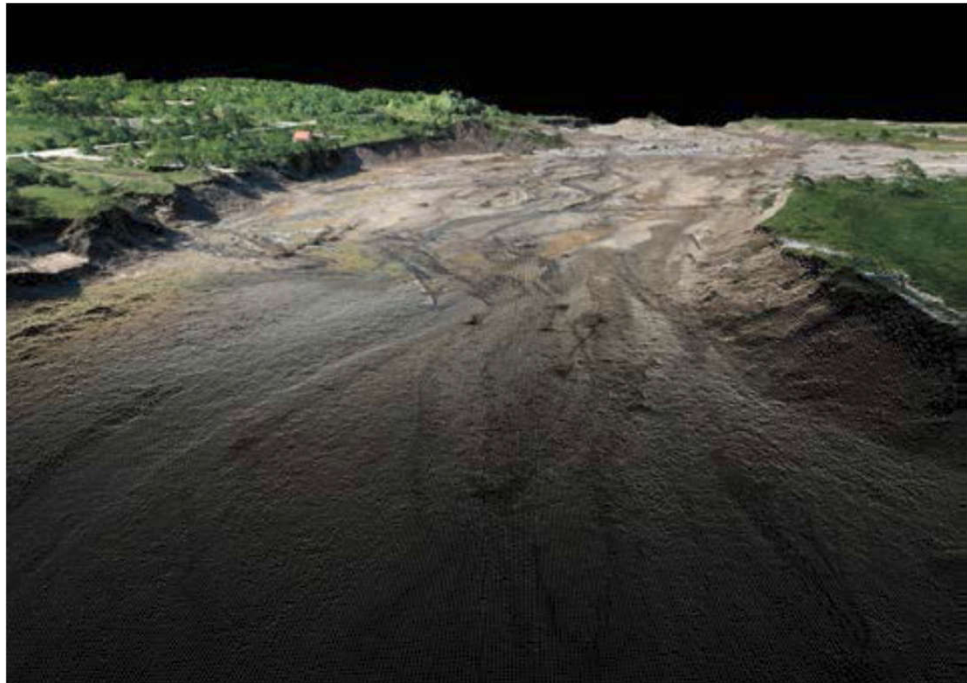
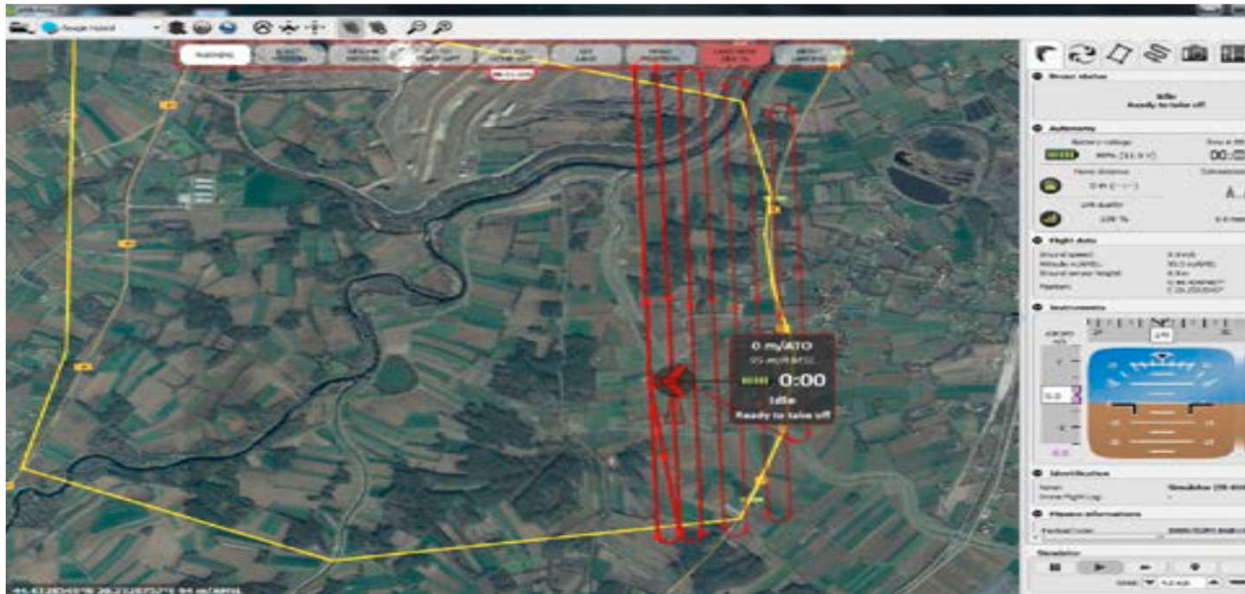

Στατιστικά έργου αποτύπωσης

- Εμβαδόν σαρωθείσας περιοχής: 9 km² με ανάλυση εδάφους 7 cm ανά pixel
- 6 πτήσεις σε ύψος 220m
- 180 – 250 λήψεις ανά πτήση
- 25 σταθμοί ελέγχου (Ground Control Points)

Αποτελέσματα

- Παρεδόθησαν ακριβείς 2D ορθομωσαϊκές εικόνες και ψηφιακά μοντέλα πεδίου (Digital Terrain Models – DTMs)
- Το έργο ολοκληρώθηκε σε 6 ημέρες

ΠΕΔΙΑ Β & D

17/05/2014: Τίθενται σε λειτουργία οι κλάδοι υπερκειμένων των Πεδίων Β & D

22/05/2014: Επαναλειτουργία των κλάδων λιγνίτη του Πεδίου Β

26/05/2014: Επαναλειτουργεί ο ένας από τους δύο κλάδους λιγνίτη του Πεδίου D

05/06/2014: Επαναλειτουργία δεύτερου κλάδου λιγνίτη του Πεδίου D

Σε 21 ημέρες αποκαταστάθηκε η πλήρης λειτουργία των Πεδίων Β & D με παραγωγή 45.000 τον/ημέρα που αντιστοιχούσε στο 50% της συνολικής ημερήσιας παραγωγής

ΠΕΔΙΟ “Veliki Crljeni”

24/05/2014: Έναρξη άντλησης υδάτων. Αρχικά χρησιμοποιήθηκαν 6 αντλίες και προοδευτικά ο αριθμός τους αυξήθηκε στις 33 στις 15/07/2014

05/07/2014: Η στάθμη των υδάτων κατέβηκε κατά 5,3 m. Ο πρώτος λιγνιτικός Καδοφόρος Εκσκαφέας οδηγείται σε στεγνό έδαφος και ξεκινούν οι εργασίες επισκευής του

07/08/2014: Πλήρης αποκατάσταση της λειτουργίας του Πεδίου “Veliki Crljeni” που αντιστοιχεί στο 20% της συνολικής ημερήσιας παραγωγής

Σε 3 μήνες αποκαταστάθηκε η πλήρης λειτουργία των Πεδίων B & D και “Veliki Crljeni” με παραγωγή 65.000 τον/ημέρα που αντιστοιχεί στο 70% της συνολικής ημερήσιας παραγωγής

ΔΥΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

Σε μερικές ώρες το ορυχείο Tamnava - Δυτικό Πεδίο μετατράπηκε στην τέταρτη μεγαλύτερη τεχνητή λίμνη της Σερβίας έκτασης 15 km² και βάθους 66,4 m

Η άντληση των υδάτων στο Δυτικό Πεδίο ξεκίνησε το Σεπτέμβριο 2014 και ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο 2015 (8 μήνες)

ΑΝΤΛΗΣΗ ΥΔΑΤΩΝ ΣΤΟ ΔΥΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

Van Heck Group

- 20 ντηζελοκίνητες αντλίες συνολικής ισχύος 100.000 m³ /ώρα
- 7,5 χιλιόμετρα σωληνώσεων Φ 800 & 1000
- 40.679 ώρες λειτουργίας επί 8 μήνες (09/2014 – 04/2015)
- 187 εκ. m³ νερό

(για τη μεταφορά του εξοπλισμού από την Ολλανδία στη Σερβία χρησιμοποιήθηκαν 170 νταλίκες)

3 φάσεις άντλησης

- παράλληλη άντληση (πρώτη φάση)
- άντληση σε σειρά (δεύτερη φάση)
- απομάκρυνση λασπωδών νερών – 2,5 εκ. m³ (τρίτη φάση)

ΕΝΑΡΞΗ ΑΝΤΛΗΣΗΣ

8 ΜΗΝΕΣ ΜΕΤΑ

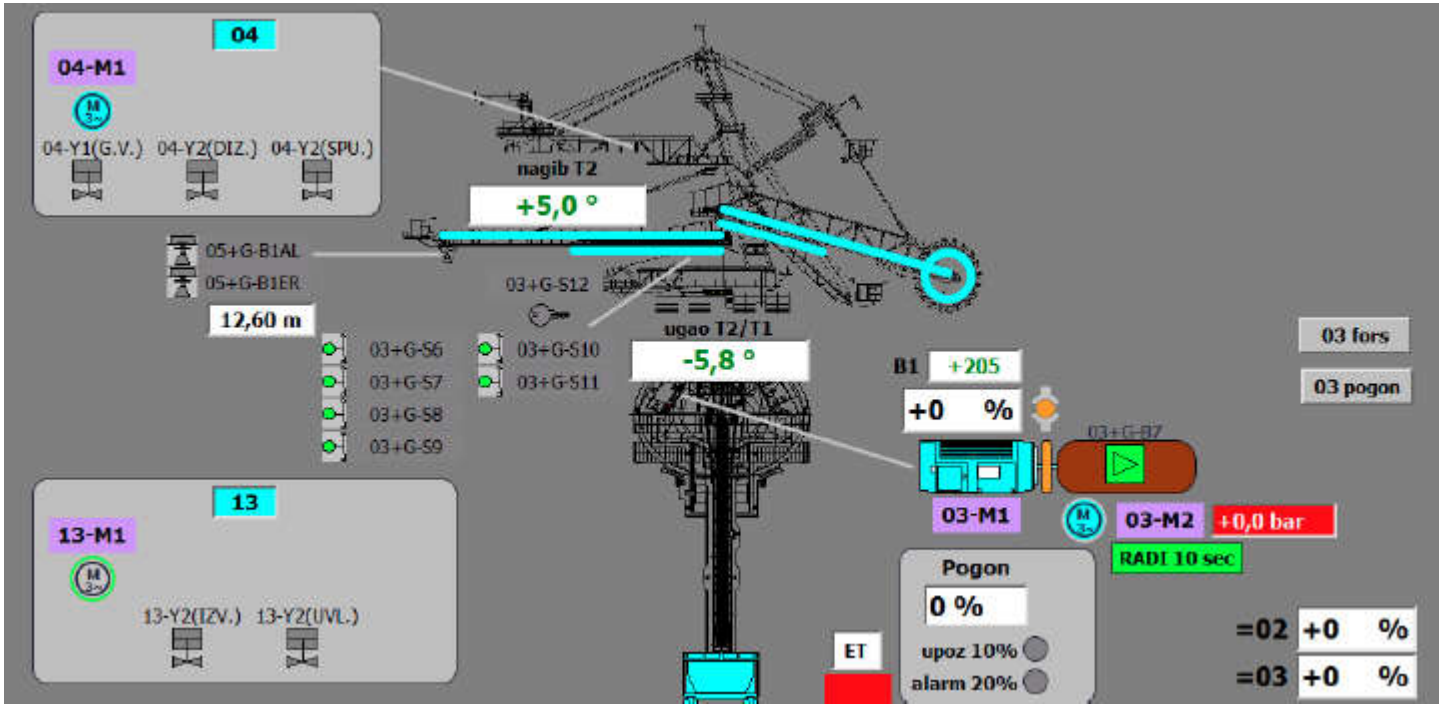
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

- Η αποκατάσταση του εξοπλισμού περιελάμβανε κατά κύριο λόγο ηλεκτρολογικά έργα
  - κινητήριες μονάδες
  - ταινιοσταθμοί
  - συστήματα ελέγχου με PLC
  - δίκτυο οπτικών ινών
  - αναβάθμιση ηλεκτρολογικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού κυρίων μηχανημάτων

Συνολικό κόστος ανάκαμψης λειτουργίας όλων των Πεδίων

100 εκατομμύρια ΕΥΡΩ

«... το πιο σημαντικό όλων είναι ότι δεν υπήρξαν ανθρώπινες απώλειες. Τα πάντα, αργά ή γρήγορα, θα αποκατασταθούν και ανακατασκευαστούν»

(Newsletter Μεταλλευτικού Κέντρου “Kolubara” - Ιούνιος 2014)

*Προκειμένου να τονίσει τη σημασία της ανάκαμψης, ο Πρωθυπουργός της Σερβίας Aleksandar Vucic γιόρτασε το πρώτο έτος της διακυβέρνησής του στα ορυχεία της Kolubara στις **27 Απριλίου 2015** (ένα έτος μετά την πλημμύρα)*